

TURKEY RIGHTS MONITOR

Uitgave 233 | Datum 2-8 December

(De links naar bijbehorende bronnen zijn te vinden op de Engelstalige versie.)

WILLEKEURIGE DETENTIE EN ARRESTATIE

In de loop van de week hebben openbare aanklagers de detentie van ten minste 3 personen bevolen wegens vermeende banden met de Gülen-beweging. In oktober 2020 werd in een advies van de VN-werkgroep inzake willekeurige detentie (WGAD) gesteld dat het op grote schaal of systematisch opsluiten van personen die banden zouden hebben met de groep, kan neerkomen op misdaden tegen de menselijkheid. Solidarity with OTHERS heeft een gedetailleerde database samengesteld om de aan Gülen gelinkte massale detenties sinds een mislukte staatsgreep in juli 2016 te monitoren.

WILLEKEURIGE LEVENSBEROVING

3 december: Cemal Altıparmakoğlu, een 48-jarige leraar op een basisschool die werd ontslagen tijdens het Turkse optreden na 2016 tegen de vermeende banden met de Gülen-beweging, stierf op 29 november na een vertraagde vrijlating uit de gevangenis, ondanks ernstige gezondheidsproblemen en een melding van een arbeidsongeschiktheid van 67 procent.

GEDWONGEN VERDWIJNINGEN

Er is deze week geen nieuws naar buiten gekomen over Yusuf Bilge Tunç, een voormalige werknemer uit de publieke sector die tijdens de noodtoestand van 2016-2018 bij wetsdecreet uit zijn baan is ontslagen en die op 6 augustus 2019 als vermist is opgegeven. Hij is een van de laatste personen in een reeks van vermoedelijke gedwongen verdwijningen van regeringscritici sinds 2016.

VRIJHEID VAN VERGADERING EN VERENIGING

3 december: De politie arresteert 84 mensen tijdens een persverklaring in de wijk Beyoğlu in Istanbul, op het Şişhane-plein, waarin wordt geprotesteerd tegen militaire operaties en botsingen in Noord-Syrië.

4 december: Het kantoor van de gouverneur van Urfa kondigt een tweedaags verbod aan op bijeenkomsten, marsen, persverklaringen, hongerstakingen, sit-ins, bijeenkomsten, verspreiding van folders en soortgelijke activiteiten, en beperkt de toegang van personen die waarschijnlijk zullen deelnemen aan dergelijke evenementen, van kracht van 4 december tot 6 december 2024.

VRIJHEID VAN MENINGSUITING EN MEDIA

4 december: Prof. Dr. Cenap Ekinçi, faculteitslid aan de Dicle University Medical School en voormalig DEVA-partijkandidaat voor de Diyarbakır Metropolitan Municipality, werd gearresteerd op beschuldiging van het verspreiden van terroristische propaganda via berichten op sociale media over recente ontwikkelingen in Syrië.

5 december: De Turkse journalist Yüstra Bathan wordt vervolgd op grond van de controversiële 'desinformatiewet' wegens berichtgeving over vermeend overheidsfalen tijdens de aardbevingen van februari 2023, met een tweede hoorzitting in januari 2025.

6 december: De Turkse journalist Ayşenur Arslan, een ervaren omroeper en voormalig presentator van de oppositie Halk TV, riskeert een gevangenisstraf van zeven en een half jaar wegens het naar verluidt verspreiden van propaganda voor de verboden Koerdische Arbeiderspartij (PKK) in commentaren op een televisieprogramma.

ONAFHANKELIJKHEID VAN DE RECHTERLIJKE MACHT EN RECHTSSTAAT

3 december: Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens oordeelt dat Turkije het recht op een eerlijk proces van acht rechters en aanklagers heeft geschonden door niet voldoende procedurele waarborgen te bieden tijdens hun onvrijwillige overdrachten tussen 2014 en 2015.

3 december: Het Europese Hof voor de Rechten van de Mens heeft geoordeeld dat Turkije de rechten heeft geschonden van 379 personen die zijn vastgehouden na de poging tot staatsgreep van 2016 omdat er onvoldoende gronden waren voor hun voorlopige hechtenis.

3 december: Verzoeken om de immuniteit op te heffen van CHP Aydın-parlements lid Hüseyin Yıldız, DEM-partij Mardin-parlements lid Kamuran Tanhan, İYİ-partij Antep-parlements lid Mehmet Mustafa Gürban en het onafhankelijke Istanbul-parlements lid Cemal Enginyurt zijn ingediend bij het Turkse parlement.

5 december: Kemal Kılıçdaroğlu, voormalig leider van de belangrijkste oppositiepartij van Turkije, de Republikeinse Volkspartij (CHP), wordt geconfronteerd met nieuwe strafrechtelijke aanklachten die kunnen resulteren in maximaal 65 jaar gevangenisstraf in 18 zaken, na het verlies van zijn parlementaire immuniteit nadat hij zich niet herkiesbaar had gesteld.

KOERDISCHE MINDERHEID

3 december: In Tunceli arresteert de politie vijf personen, waaronder gemeenteraadslid Yoldaş Toka, tijdens huisinvalen gericht op deelnemers aan protesten tegen de benoeming van beheerders van lokale gemeenten.

3 december: Een Turkse rechtbank heeft een arrestatiebevel uitgevaardigd tegen journaliste Ayşe Kara, die momenteel in Duitsland woont, op beschuldiging van lidmaatschap van een gewapende terroristische organisatie, nadat ze niet was verschenen voor de derde hoorzitting in haar nieuw proces, na de vernietiging van haar vrijspraak uit 2021.

4 december: Abdullah Zeydan, de pro-Koerdische burgemeester van Van, wordt mogelijk uit zijn ambt ontslagen nadat het Turkse Hooggerechtshof een uitspraak uit 2023 heeft vernietigd die hem opnieuw in aanmerking had laten komen om zich kandidaat te stellen, onder

verwijzing naar onvoldoende juridische gronden en een vereiste wachtperiode van drie jaar -vrijlating uit de gevangenis.

FOLTERING EN MISHANDELING

4 december: Activisten die worden vastgehouden tijdens een protest tegen de commerciële banden van Turkije met Israël, maken melding van mishandeling door de politie, waaronder het ontzeggen van basisrechten zoals toegang tot toiletten en de mogelijkheid om gebeden uit te voeren.

5 december: Een campagne op sociale media dringt er bij de Turkse autoriteiten op aan om Mehmet Gürler vrij te laten, een gezuiverde militaire officier met vergevorderde multiple sclerose, wiens verslechterende gezondheid de bezorgdheid over de behandeling van zieke gevangenen in Turkije benadrukt.

6 december: Drie politieagenten en een arts die beschuldigd worden van betrokkenheid bij de marteling van een voormalig leraar in politiehechtenis staan nu terecht in Antalya, het eerste proces van dien aard over vermeende martelingen na een poging tot staatsgreep in juli 2016.

VROUWENRECHTEN

3 december: Uit een rapport van UN Women Türkiye blijkt dat 35,8% van de vrouwen met een handicap in Turkije te maken heeft gehad met misbruik, waarbij bijna 90% te maken heeft met psychologisch geweld, wat de systemische barrières op het gebied van onderwijs, werkgelegenheid en gezondheidszorg benadrukt.